

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000882

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-03-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козаєва Ріта Сулікоївна

2. Rita Kozaeva

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 16-11-2023

Спеціальність за освітою: стоматологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 1453

Повне найменування юридичної особи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Код за ЄДРПОУ: 23623471

Місцезнаходження: вул. 68 Десантників, буд. 10, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Код за ЄДРПОУ: 23623471

Місцезнаходження: вул. 68 Десантників, буд. 10, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.03.53

Тема дисертації:

1. Механізми алкоголь-індукованого ураження слинних залоз, модельованого на тлі системної запальної відповіді, та їхня корекція поліфенолами
2. The mechanisms of alcohol-induced damage to salivary glands under simulated systemic inflammatory response and their correction by polyphenols.

Реферат:

1. У дисертації наведено теоретичне узагальнення і розв'язання наукового завдання, що полягає у з'ясуванні закономірностей розвитку алкогольного ураження слинних залоз (СЗ) за умов ліпополісахарид (LPS)-індукованої системної запальної відповіді (SIR) та експериментальному обґрунтуванні застосування поліфенолів як засобів патогенетичної терапії. Експерименти виконані на 56 щурах лінії Wistar масою 205-220 г. Використано такі методи дослідження: експериментальні (модельовання алкогольного ураження СЗ, LPS-індукованої SIR, терапевтичний вплив поліфенолів), імуноферментні (визначення вмісту в сироватці крові прозапальних і протизапального цитокінів, гострофазового С-реактивного протеїну, концентрації аквапорину (AQP) 5 в гомогенаті СЗ), біохімічні (визначення швидкості утворення супероксидного аніон-

радикала, активності NO-синтази та її ізоформ, концентрації пероксинітритів і S-нітрозотіолів, вторинних продуктів перекисного окиснення ліпідів та інші. Результати роботи обґрунтовують можливості патогенетичної терапії патології СЗ при їх алкогольному ураженні за умов SIR поліфенолами (куркуміноїдами, флавоноїдами та стильбеноїдами) та доводять доцільність подальшого доклінічного та клінічного дослідження куркуміну, епігалокатехіну-3-галату, кверцетину та ресвератролу як протекторів СЗ.

2. The thesis presents a theoretical generalization and solution to the scientific task of elucidating the patterns of development of alcoholic salivary gland (SG) damage under conditions of lipopolysaccharide (LPS)-induced systemic inflammatory response (SIR) and experimental substantiation of the use of polyphenols as a means of pathogenetic therapy. The experiments were performed on 56 Wistar rats weighing 205-220 g. The following research methods were used: Experimental (modeling of alcohol-induced damage to the brain, LPS-induced SIR, therapeutic effect of polyphenols), enzyme-linked immunosorbent assay (determination of proinflammatory and anti-inflammatory cytokines, acute-phase C-reactive protein concentration of aquaporin (AQP) 5 in the NW homogenate), biochemical (determination of the rate of superoxide anion radical formation, activity of NO synthase and its isoforms, concentration of peroxy-nitrites and S-nitrosothiols, secondary products of lipid peroxidation, etc. The results of the work substantiate the possibilities of pathogenetic therapy of CV pathology in their alcoholic damage under SIR with polyphenols (curcuminoids, flavonoids and stilbenoids) and prove the feasibility of further preclinical and clinical studies of curcumin, epigallocatechin-3-gallate, quercetin and resveratrol as CV protectors.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0120U104996

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Козаєва РС, Клименко МО, Костенко ВО. Ліпополісахарид-індукована системна запальна відповідь обтяжує розвиток окисно-нітрозативного стресу в слинних залозах щурів при їх алкогольному ураженні. *Фізіол. журн.* 2021; 67(6): 60-67. (Scopus) https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85129999352&origin=resultslist&sort=plf-f&featureToggles=FEATURE_NEW_DOC_DETAILS_EXPORT:1
- Kozaeva R, Klymenko MO, Kostenko VO. Resveratrol inhibits reactive oxygen and nitrogen species formation in rats' salivary glands and their functions under alcohol exposure and lipopolysaccharide-induced systemic inflammatory response. *PharmacologyOnLine.* 2021;3:106-115. https://pharmacologyonline.silae.it/files/newsletter/2021/vol3/PhOL_2021_3_N011_Kozaeva.pdf
- Kozaeva R, Klymenko MO, Katrushov OV, Kostenko VO. Bioflavonoids as agents for correcting nitro-oxidative stress and salivary gland functions in rats exposed to alcohol during modeled lipopolysaccharide-induced systemic inflammatory response. *Wiadomości Lekarskie.* 2022;75(3):685-690. (Scopus) <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85129999352&origin=resultslist&sort=plf-f>
- Козаєва Р. С., Клименко М. О. Вплив поліфенолів на пероксидне окиснення ліпідів та антиоксидантну систему в піднижньощелепних слинних залозах при поєднаному введенні алкоголю та ліпополісахариду *S. typhi*. *Український журнал медицини, біології та спорту.* 2022, 7(6): 45-50. <https://jmbs.com.ua/en/archive/7/6/45>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U104996

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Микола Олексійович
2. Mykola O. Klymenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7671-1891

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Код за ЄДРПОУ: 23623471

Місцезнаходження: вул. 68 Десантників, буд. 10, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Регеда Михайло Степанович
2. Mykhailo S. Regeda

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1238-393X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Олександр Миколайович
2. Oleksandr M. Shevchenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5456-8652

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єрошенко Галина Анатоліївна
2. Galyna A. Yeroshenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4279-485

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чеботар Лариса Дмитрівна
2. Larisa D. Chebotar

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8450-2328

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Код за ЄДРПОУ: 23623471

Місцезнаходження: вул. 68 Десантників, буд. 10, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Зюзін Віктор Олексійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Зюзін Віктор Олексійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Крашеніннікова Ганна Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна